

Møte 2 Rotary 2025/2026 01.09.2025

Antall oppmøtte: 29

Til stede reflektanter, Jeff Paulsen og Grete Larsen.

Auttsykepleier på utvekslingsår i Malawi (ikke Mali). Ved Aina Stoss

Jobbet et år på intensiven i Malawi, Sør-Øst-Afrika. Land på størrelse med Norges to største fylker.

Store kulturelle forskjeller mellom der og Norge, ikke minst også økonomisk.

Mer enn 50% av befolkningen under 18 år. Tidligere koloni under Storbritannia. Omtalt som «The warm heart of Africa», og er ikke i krig eller uroligheter med landene rundt.

Stor del av økonomien er bistand fra utlandet, rammet av korrupsjon og lavt-ytende jordbruk. Eksporterer Tobakk, sukker, te og kaffe. Stor drivstoffmangel, gjør også import til landet vanskelig. Mindre enn 10% av befolkningen har strøm. Til dels på grunn av lite kraftproduksjon, men også fordi det er dårlig infrastruktur for strøm.

Aina jobbet Avdeling Global helse Oslo Universitetssykehus (OUS)

Nevrokirurgi er kirurgi på sentralt nervesystem,

Utteksling personell og kompetanse mellom Queen Elisabeth Central Hospital (QUEH) og OUS.

Videre stort fokus Intensivmedisin, anestesi og barn.

QUEH største offentlige sykehus i Malawi, mangel bygninger, kvalifisert personell, medisin og utstyr. Vanskelig å vedlikeholde og bruke dyrt utstyr fra utlandet. Treng opplæring i bruk og vedlikehold av dem.

Offentlig helsetjeneste gratis for alle, alle pasienter screenes for HIV, videre HIV smitte også hindret i stor grad.

På intensiven på QUEH få fungerende respiratorer med dødelighetsrate på 35-60%.

Mye av utstyret på QUEH er donert fra OUS, er bare ikke det helt mest moderne utstyret.

Aina rolle

Veilede lokale sykepleiere i intensivsykepleie

Bedside teaching og undervisning

Fokus på kvalitetsforbedring akutt beredskap

Startet med halvt år bygge tillitt framfor å være belærende og nedlatende.

Bare to skift på sykehuset, dag og natt. Blir fort mørkt og folk skynder seg hjem, siden det ikke er noe lys ute. Prøvde finne ut hvor skoen trykte, et viktig bidrag å ha en god akutt-tralle som dekket alle akutte problemer framfor gjennomføre intensivavdelingen etter riktig utstyr.

Stort fokus hygiene, respiratorslanger vanligvis brukt og kast i Norge, i Malawi ble de vasket og hengt til tørk og gjenbrukt. Helsefarlig og grobunn for bakterier.

Dårlig vedlikehold og Helse Miljø Sikkerhet sikring på sykehus. Store hauger med donert medisinsk utstyr som ikke var mulig å bruke og/eller vedlikeholde. Mangler vedlikeholdskompetanse og utstyr.

Rammes lett av ekstremvær pga fattigdom. Svak og ikke veldig robust infrastruktur, f.eks veier lammes rett av flom og kan rase vekk. Tar tid å fikse.

Personlige utfordringer,

Unødvendige dødsfall, i forhold til Norge.

Lite empati for pasienter f.eks. pasienter bindes fast. Mangel på ansvarsfølelse og ingen som krever noe av noen. Ansatte påvirkes veldig lite eller nesten ikke av pasient dødsfall.

«African time», helt annen holdning til å holde avtaler som ofte kan påvirkes av uforutsette hendelser.

Dårlig samvittighet over å være privilegert.

Resultater

Er positiv utvikling, var svak start, men pasientbehandlingen blir bedre.

Tanker utviklingssamarbeid

Har prøvd lære av tidligere utviklingsarbeid, utveksler personell mellom Malawi og Norge- øker forståelse, ydmykhet og respekt.

Stort fokus på at det skal være bærekraftig og klare å støtte seg selv. Tillitt bekjemper korrupsjon, NORECS forberedelseskurs før og etter utveksling som forberedelse og debriefing etter utveksling.

Gleder

Flott personale, mye smil og latter

Stor opptur når det går bra med skikkelig syke pasienter

MacGyver løsninger

Stor glede når personalet gjør gode vedtak og løsninger

Vakkert landskap

Flere nasjonalparker, relativt billig og lite turisme.

Fjellturer i stil med DNT med hytter på fjell med nøkkel.

Aina anbefaler å reise til Malawi, bare ikke bli syk!

Malawi har ikke krig eller strid med sine naboer, hovedsakelig kristne også noen muslimer.